

Ambassador School - mediaseuranta

EU-aiheisia uutisia 12.2. - 18.3. 2018

Markus Korhonen

Viikko 1 (12.2. - 18.2.)

Ensimmäisellä seurantaviikollani on ollut esillä erityisesti EU:n tulevat rahoitusongelmat, jotka Ison-Britannian EU-ero synnyttää. Ongelma koskettaa myös Suomea. Lisäksi muutamien EU-maiden, erityisesti Unkarin saamien tukien käyttö on ollut pohdinnan aiheena, kuten myös Britannian sisällä Brexitin kannattajien ja vastustajien välinen kiulu.

“Unkarin saamia EU-tukia epäillään valuvan pääministeri Orbánin lähipiirin taskuihin”

HS: Unkarin saamia EU-tukia epäillään valuvan pääministeri Orbánin lähipiirin taskuihin, **julkaistu 12.2., luettu 12.2.** - kirjoittanut Oona Lohilahti

- Artikkelissa kerrotaan Unkarin saamien EU-tukien epäilyttävästä käytöstä. Rahoituskohteiden, kuten Orbánin kotikylän perinnejunan ja stadionin tarpeellisuutta on kyseenalaistettu, minkä lisäksi EU-tuetuista projekteista näyttää hyötyvän eniten Orbánin lähipiiri, kuten hänen isänsä sekä ystävänsä Lőrinc Mészáros, jotka ovat saaneet EU-tuettuja infrastruktuuriurakoita ilman kilpailua. Epäilykset eivät rajoitu vain Unkariin. Myös Kroatian ja Puolan saamien tukien käyttö on herättänyt kysymyksiä. Molemmissa maissa lähes puolessa kilpailutuksista tarjoajia on vain yksi.

“EU-synen skapar gnissel i Nato”

Göteborgs-Posten: EU-synen skapar gnissel i Nato, **julkaistu 13.2., luettu 13.2.** - kirjoittanut Wiktor Nummelin

- Vaikka Naton pääsihteeri Jens Stoltenberg on viime vuonna kehunut järjestön tiivistyvää yhteistyötä EU:n kanssa, on EU-maiden välinen puolustusyhteistyö Pesco herättänyt vastustusta Yhdysvaltojen yhä EU-skeptisemmässä johdossa. Erityisesti Yhdysvaltoja huolestaa, että Pesco:sta tulisi protektionistinen elin EU:ssa, jonka seurauksena amerikkalaisia, brittiläisiä tai norjalaisia tuotteita jätettäisiin ulkopuolelle. Naton pääsihteeri Stoltenberg vakuuttaa, ettei ketään jätetä ulkopuolelle. Hänen sanoo olevansa avoin kaikille kokeiluille vahvistaa puolustusyhteistyötä, niin kauan kuin ne eivät luo esteitä.

“EU:lle ehdotetaan superjohtajaa, joka olisi Euroopan kasvot ulkomaille”

Turun Sanomat: EU:lle ehdotetaan superjohtajaa, joka olisi Euroopan kasvot maailmalle, **julkaistu 14.2., luettu 15.2.** - kirjoittanut Anniina Luotonen

- Euroopan komission mukaan Eurooppa-neuvoston ja komission puheenjohtajien tehtävät tulisi yhdistää yhdeksi superviraksi, jonka haltija edustaisi unionia kansainvälisissä tapaamisissa. Tämän toivottaisiin parantavan paitsi tehokkuutta, myös unionin julkikuvaa. EU-johtajat keskustelevat myös ensi viikon epävirallisessa huippukokouksessa siitä, valitaanko komission puheenjohtaja jatkossakin puolueiden kärkiehdokkaiden joukosta.

“Boris Johnson urges remainers to recognise benefits of leaving EU”

The Guardian: Boris Johnson urges remainers to recognise benefits of leaving EU, **julkaistu 14.2., luettu 15.2.** - kirjoittanut Jessica Elgot

- Ison-Britannian ulkoministeri Boris Johnson kehottaa Brexitin vastustajia hyväksymään EU:sta lähtemisen hyödyt. Ystävänäpäivän puheessaan hän luetteli alueita, joilla Britannia voi Brexitin myötä poiketa EU:n säännöstelystä: finanssipalvelut, kantasolututkimus ja ympäristölainsäädäntö. Hän sanoi myös haluavansa ojentaa kätensä tappiota tunteville Brexitin vastustajille. Puheen jälkeen Johnson osoitti tukensa pääministeri Theresa Maylle, jonka hän sanoi olevan oikea henkilö johtamaan neuvotteluja.

“Miten Brexitin reikä tukitaan? EU-komissio väläyttää yhteisiä veroja ja paria muuta luovaa ratkaisua”

YLE: Miten Brexitin reikä tukitaan(...)?, **julkaistu 15.2., luettu 18.2.** - kirjoittanut Juha-Matti Mäntylä

- EU ongelmana on pian kymmenien miljardien rahoitusreikä. Noin 20 miljardia syntyy Britannian EU-eron seurauksena, jonka lisäksi suurta määrää rahoitusta vaativat myös terrorismintorjunta, pakolaiskriisit, EU:n yhteinen puolustus, digitalisaatiohankkeet, opiskelijoiden vaihto-ohjelmat sekä tutkimus ja tuotekehitys. Ongelma on ratkaistava ennen seuraavaa seitsemän vuoden mittaisen budjettikauden alkua 2020. Rahoituksen lähteiksi on ehdotettu mm. EU:n osuutta jäsenmaiden päästökaupasta, alv-pohjaisten maksujen lisäämistä, EU:n yritysveroa ja osuutta seigniorage-tuloista.

“Hallitus on valmis kasvattamaan EU-kustannuksia - Maksuosuuden on oltava kohtuullinen ja oikeudenmukainen”

YLE: Hallitus on valmis kasvattamaan EU-kustannuksia(...), **julkaistu 16.2., luettu 18.2.** - STT

- EU:n budjetti on ollut noin yhden prosentin jäsenmaiden yhteenlasketusta kansantuotteesta, mutta Brexitin ja uusien EU:lle kaavailtujen tehtävien myötä komissio on vihjannut budjetin nostamista 1,1 prosenttiin. Suomen hallitus on ilmaissut olevansa valmis joustamaan ja tarvittaessa kasvattamaan EU:n budjettia. Tätä perustellaan parempien tulosten tavoittelulla maataloustuissa ja alueille suunnatuissa koheesiorahoissa. Suomen lisäksi mm. Saksa, Baltian maat, Unkari ja Puola ovat osoittaneet halua joustaa budjetin koossa.

Viikko 2 (19.2. - 25.2.)

Toisen seurantaviikkoni aikana tuli Suomen EU-historiaan merkittävä virstanpylväs, kun ensimmäinen suomalainen valittiin EU-elimien pääsihteeriksi. Myös komissiossa tehtiin uusia nimityksiä. Puolan ja Euroopan unionin suhteet ovat jälleen olleet koetuksella, tällä kertaa Puolan metsähakkuiden vuoksi. Talouden saralla EU veti rajansa, kun rahanpesusta epäilty latvialaispankki ja sen tytäryhtiö päästettiin kaatumaan.

“Suomalainen nousi ensimmäistä kertaa ison EU-elimien pääsihteeriksi: Marjut Santoni mursi samalla ukkokerhon lasikaton”

HS: Suomalainen nousi ensimmäistä kertaa ison EU-elimien pääsihteeriksi(...), **julkaistu 20.2., luettu 20.2.** - kirjoittanut Annamari Sipilä

- Suomalainen Marjut Santoni on nimetty Euroopan investointipankin pääsihteeriksi. Hän on pääsihteerinä myös ensimmäinen nainen. EU:n yleinen tuomioistuin on aiemmin nuhdellut

EIP:tä naisten huonosta urakehityksestä, ja Santonin mukaan johtajistoon tarvitaankin lisää monimuotoisuutta. Pääsihteerinä Santonin tehtävä on kehittää pankin strategiaa ja vastata mm. budjetoinnista, minkä lisäksi hän istuu kaikissa tärkeissä kokouksissa.

“Eurooppaa peitti muinoin yhtenäinen metsäalue, jonka viimeisiä jäänteitä Puola kaataa - EU on linjaamassa hakkuut laittomiksi”

HS: Eurooppaa peitti muinoin yhtenäinen metsäalue(...), **julkaistu 20.2., luettu 20.2.** - kirjoittanut Tommi Hannula

- Puolan ja EU:n välit ovat kiristyneet entisestään Puolan rikottua EU-lakia sallimalla vuodesta 2016 alkaen hakkuut Białowieżan metsässä, joka on Unescon maailmanperintökohde. EU-tuomioistuin antaa päätöksensä asiasta myöhemmin, julkisasiamies Yves Botin esitettyä ensin ratkaisuehdotuksen asiaan. Puolan ympäristöministeriö on kommentoinut, että Puola tulee noudattamaan tuomioistuimen lopullista päätöstä.

“Juncker’s right-hand man made secretary general of European Commission”

The Irish Times: Juncker's right-hand man made secretary general of European Commission, **julkaistu 21.2., luettu 22.2.** - kirjoittanut Patrick Smyth

- Euroopan komission puheenjohtajan Jean-Claude Junckerin “oikeasta kädestä”, nykyisestä henkilöstöpäälliköstä Martin Selmayrista on tehty komission pääsihteeriksi. Selmayrin korvaa henkilöstöpäällikön tehtävässä espanjalainen Clara Martinez Alberola, josta tulee ensimmäinen puheenjohtajan kabinettia johtava nainen. Selmayrin nimityksen on epäilty vahvistavan saksalaisten kontrollia komissiosta, mutta Junckerin mukaan komission työntekijät nähdään ensisijaisesti eurooppalaisina.

“Latvialaispankki ja sen luxemburgilainen tytär selvitystilaan - EU ei pelasta rahanpesupankkeja”

Kauppalehti: Latvialaispankki ja sen luxemburgilainen tytär selvitystilaan(...), **julkaistu 24.2., luettu 25.2.** - kirjoittanut Kaija Ahtela

- Latvialainen ABLV-pankki ja sen luxemburgilainen tytäryhtiö ABLV Bank Luxemburg eivät pysty enää vastaamaan veloistaan ja muista sitoumuksistaan, joten ne ovat Euroopan keskuspankin valvontaelimen mukaan kaatumassa tai kaatumaisillaan. Kriisintarkkailuneuvosto ei pidä kriisintarkkailua näiden pankkien osalta tarpeellisena, sillä julkinen intressi ei edellytä niiden pelastamista. Lisäksi kriisintarkkailuneuvosto ja EKP katsoivat, etteivät mitkään valvojan tai yksityissektorin toimet voi estää pankkien kaatumista. ABLV:tä ja sen tytäryhtiötä on pitkään epäilty rahanpesusta ja rahoituskytköksistä Pohjois-Korean ohjusohjelmaan.

Viikko 3 (26.2. - 4.3.)

Kolmannella viikolla on puhuttanut erityisesti Ison-Britannian ja EU:n brexitin jälkeiset suhteet, varsinkin tulliliittoa koskien, sekä pääministeri Theresa Mayn odotettu puhe. Transatlanttiset suhteet ovat kokeneet kolauksen Yhdysvaltain presidentin Donald Trumpin ilmoitettua tulleista eurooppalaiselle alumiinille ja teräkselle, joihin EU aikoo reagoida omilla vastatoimillaan, ja toisinpäin. Esillä on ollut lyhyesti myös Puolan kurinpitotoimet koskien maan oikeuslaitokseen liittyviä lakeja. Kotimaassa on puolestaan keskusteltu brexitin seurauksena mahdollisesti syntyvästä ylimääräisen EU-paikan saajasta. Saajaksi on ehdotettu joko ahvenanmaalaisia tai saamelaisia, mikä jakaa mielipiteitä.

“Britannian Corbyn haluaa tulliliiton EU:n kanssa, May tehlasi idean heti”

Yle: Britannian Corbyn haluaa tulliliiton EU:n kanssa(...), **julkaistu 26.2., luettu 26.2.** - kirjoittanut Juho Tuomisto

- Ison-Britannian oppositiojohtajan, työväenpuolueen Jeremy Corbynin mukaan Britannian pitää solmia Euroopan unionin kanssa tulliliitto, kun maa jättää EU:n ensi vuonna. Hän perustelee esitystään Britannian vaikutusmahdollisuuksilla unionin solmimisiin kauppasopimuksiin, sekä Pohjois-Irlannin ja Irlannin rajan vahvistumisen estämisellä. Pääministeri May hylkäsi idean tuoreeltaan. Hänen mukaansa Britannian tulee säilyttää oma vapautensa tehdä kauppasopimuksia. Mayn hallituksella on kuitenkin parlamentissa vain niukka enemmistö, joten vaarana on, että tulliliitossa pysymistä kannattavat konservatiivipuolueen kansanedustajat voivat halutessaan liittoutua opposition kanssa ja kaataa hallituksen.

“Komissio ottaa kantaa Puolan kurinpitotoimiin vasta selvityksen jälkeen”

Satakunnan Kansan: Komissio ottaa kantaa Puolan kurinpitotoimiin vasta selvityksen jälkeen, **julkaistu 27.2., luettu 27.2.** - kirjoittanut Anniina Luotonen

- EU-komissio arvioi joulukuussa, että on olemassa riski, että Puola loukkaa vakavasti oikeusvaltioperiaatetta sen säädettyä 10 oikeuslaitokseen liittyvää lakia, joiden arvioidaan heikentävän oikeuslaitoksen riippumattomuutta. EU-ministerit keskustelivat tiistaina komission päätöksestä aktivoida artikla 7. Se on hyvin poikkeuksellinen kurinpitotoimi, sillä se voisi johtaa jopa Puolan äänioikeuden viemiseen. Tätä pidetään kuitenkin epätodennäköisenä. Nyt Puolalta odotetaan selvitystä oikeuslaitoksen uudistuksista. EU-komission varapuheenjohtaja Frans Timmermansin mukaan vasta sen perusteella voidaan arvioida, miten Puola suhtautuu komission oikeusvaltiohuoliin.

“Samer eller ålänningar? - ordstrid om EU-plats”

Nya Åland: Samer eller ålänningar?(...), **julkaistu 26.2., luettu 27.2.** - kirjoittanut Veronika Åström

- Pääministeri Juha Sipilän mukaan ei pidä sulkea pois mahdollisuutta, että Ahvenanmaa saisi EU-edustuksen, mikäli Suomi saa Brexitin seurauksena uuden EU-mandaatin. Hänen mukaansa on huolellisesti katsottava ahvenanmaalaisen näkökulmaa. Ahvenanmaan maaneuvoksen Katrin Sjögrenin mukaan Sipilän lausunto on pieni askel eteenpäin, ja herätti uutta toivoa. Europarlamentaarikko Liisa Jaakonsaari (SPD) antaisi kuitenkin mahdollisen EU-paikan saamelaisille. Katrin Sjögrenin mukaan Ahvenanmaan autonomia, perustuslaki ja lainsäädäntö antavat sille erityisaseman saamelaisiin nähden.

“EU: Pohjois-Irlanti voi jäädä osaksi tulliliittoa muun Britannian erotessa”

Yle: EU: Pohjois-Irlanti voi jäädä osaksi tulliliittoa muun Britannian erotessa, **julkaistu 28.2., luettu 1.3.** - kirjoittanut Petri Raivio

- EU-komissio on ehdottanut ratkaisuksi Irlannin rajan muodostamaan ongelmaan Pohjois-Irlannin jäämistä osaksi EU:n tulliliittoa. Tämä tarkoittaisi EU-tuomioistuimen toimivallan ulottamista Pohjois-Irlantiin. Pääministeri Theresa May tyrmäsi komission esityksen Britannian yhtenäisyyden vastaisena, sillä Britannian tiukka kanta on, että koko maa irtoaa EU:sta niin sisämarkkinoiden kuin EU-tuomioistuimen toimivallankin osalta. Britannia on sitoutunut siihen, että brexitin seurauksena Irlannin ja Pohjois-Irlannin väliselle rajalle ei palauteta rajatarkastuksia.

“EU says it will impose trade ‘countermeasures’ against US goods in retaliation to Donald Trump’s new tariffs”

The Independent: EU says it will impose trade countermeasures(...), **julkaistu 1.3., luettu 2.3.**

- kirjoittanut Jon Stone

- Yhdysvaltain presidentti Donald Trump ilmoitti torstaina asettavansa tulleja maahantuodulle teräkselle ja alumiinille. Euroopan komission puheenjohtaja Jean-Claude Juncker on ilmoittanut EU:n määräävän kaupallisia vastatoimia amerikkalaisille tavaroille tilanteen tasapainottamiseksi. Hänen mukaansa EU reagoi tiukasti puolustaakseen intressejään, eikä katso vierestä tuhansien eurooppalaisten työpaikkojen vaarantumista epäreilujen toimien vuoksi. EU:n kauppapolitiikasta vastaava komissaari Cecilia Malmström sanoi vastatoimilla olevan negatiivinen vaikutus transatlanttisiin suhteisiin.

“May alkaa herätä brexit-todellisuuteen’ - Britannian pääministeri tarjosi odotetussa puheessaan konkretiaa”

Kaleva: May alkaa herätä brexit-todellisuuteen(...), **julkaistu 2.3., luettu 2.3.** - kirjoittanut Rami Nieminen

- Pääministeri Mayta on kritisoitu konkretian puutteesta hallituksen brexit-linjoissa eri osa-alueilla. Perjantaisessa puheessaan hän kertoi esimerkkejä brittien tavoitteista, erityisesti talouden saralla. Hän ilmaisi tavoittelevansa “sopimusta tulleista, mutta ei kuitenkaan tulliliittoa, sekä tarjosi ratkaisua Pohjois-Irlannin rajaongelmaan. Kysymyksessä EU:n ja Britannian eron jälkeisestä kauppasopimuksesta hän asettui opposition ja kovan linjan brexit-leirin väliin kannattamalla puhtaasti taloudellista kauppasopimusta. May listasi myös aloja, joilla Britannia on halukas jatkamaan EU-yhteistyötä, mm. ilmaliikenne, sekä lääke- ja kemianteollisuus. Puheensa jälkeen vastatessaan toimittajien kysymyksiin May muistutti, että Britannia on edelleen valmis lähtemään EU:sta tarvittaessa vaikka kokonaan ilman erosopimusta.

“Trump vows to tax European cars if EU responds to steel import tariffs”

The Herald: Trump vows to tax European cars if EU responds to steel import tariffs, **julkaistu 3.3., luettu 4.3.** - kirjoittanut ?

- Yhdysvaltain presidentti Donald Trump on Twitter-päivityksessään ilmoittanut verottavansa Euroopassa tehtyjä autoja, mikäli EU toteuttaa vastatoimia Trumpin aiemmin määräämille tulleille. Trump haukkui myös USA:n aiempien hallintojen tekemiä “hyvin typeriä” kauppasopimuksia.

Viikko 4 (5.3. - 11.3.)

Kauppasota EU:n ja Yhdysvaltojen välillä on hallinnut uutisia myös tällä seurantaviikollani, jonka aikana EU on julkistanut vastatoimensa ja ensimmäiset neuvottelut on jo käyty. Myös Kiinan teräksen ylituotanto ja sen aiheuttamat ongelmat ovat olleet esillä EU:ssa. Keskustelu Irlannin asemasta brexitiin liittyen on jatkunut, ja EU-komissio on julkistanut maakohtaiset raporttinsa EU-maiden taloustilanteesta.

Suomen alhainen työllisyysaste ja kotitalouksien velkaantuminen huolettavat EU-komissiota

Turun Sanomat: Suomen alhainen työllisyysaste ja kotitalouksien velkaantuminen huolettavat EU-komissiota, **julkaistu 7.3., luettu 7.3.** - kirjoittanut Vesa Moilanen

- EU-komissio julkaisi keskiviikkona 7.3. maakohtaiset raportit EU-maiden taloustilanteesta. Vaikka Suomi pääsi viime keväänä komission erityistarkkailusta, alhainen työllisyysaste ja kotitalouksien velkaantuminen huolettavat yhä komissiota. Myös väestön ikääntyminen ja sen aiheuttavat paineet julkisen sektorin velkakestävyydelle herättävät huolta. Suomen maaraportissa kuitenkin todetaan, että myönteiset näkymät helpottavat kasvua tukevien uudistusten toteuttamista. Komissio antaa seuraavat suositukset talouden uudistamiseksi toukokuussa.

“Donald Trumpin uhkaus tuontitulleista - Nyt tuli EU:n lista vastatoimista”

Uusi Suomi: Donald Trumpin uhkaus tuontitulleista(...), **julkaistu 7.3., luettu 7.3.** - kirjoittanut Kaija Ahtela

- EU:n kauppapolitiikasta vastaava komissaari Cecilia Malmström ilmoitti EU:n vähentävän välittömästi terästuontia Yhdysvalloista 15 miljoonalla dollarilla, mikäli Yhdysvallat toteuttaa uhkauksensa tulleista teräkselle ja alumiinille. Malmströmin mukaan toimet voidaan ottaa välittömästi käyttöön, koska Trumpin peruste tullimaksuilleen ei ole pitävä ja eikä WTO:n sääntöjen mukainen. Jos Yhdysvallat toteuttaa uhkauksensa, tuo EU Malmströmin mukaan omat tavaraluettelonsa, jossa määrätään tullit. Malmström vetosi Yhdysvaltoihin, jotta se ei toteuttaisi uhkaustaan.

“Ireland first, says Tusk after Varadkar meeting”

BBC: "Ireland first", says Tusk after Varadkar meeting, **julkaistu 8.3., luettu 9.3.** - kirjoittanut ?

- Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Donald Tusk sanoi Irlannin pääministerille Leo Varadkarille Irlannin intressien olevan ensisijaisia brexit-neuvotteluissa. Varadkarin mukaan Irlanti on sitoutunut tekemään oman osuutensa erilaisten vaihtoehtojen tutkimisessa neuvotteluiden rakennetta kunnioittaen, mikä vaatii myös yksityiskohtaisempaa edistystä Britannian hallitukselta. Tusk sanoi EU:n odottavan Britannian hallitukselta “realistista ratkaisua” kovan rajan välttämiseksi. Tusk viittasi myös Britannian valtiovarainministerin Philip Hammondin äskettäiseen puheeseen, jossa hän vaati rahoituspalveluiden sisällyttämistä tuleviin kauppasopimuksiin. Tuskin mukaan EU ei voi tarjota palveluiden suhteen samaa kuin mitä se voi tarjota tavaroiden suhteen, sillä palveluissa on kyse yhteisistä säännöistä, valvonnasta ja täyttöönpanosta, sekä tasavertaisten toimintaedellytysten, sisämarkkinoiden eheyden ja rahoitusvakauden varmistamisesta.

“EU ja Yhdysvallat eivät päässeet sopuun tullimaksuista”

YLE: EU ja Yhdysvallat eivät päässeet sopuun tullimaksuista, **julkaistu 10.3., luettu 11.3.** - kirjoittanut Saana Uosukainen

- EU:n ja Yhdysvaltojen Brysselissä käymät neuvottelut tullimaksuista eivät ole tuottaneet tulosta. EU:n kauppapolitiikasta vastaavan komissaarin Cecilia Malmströmin mukaan neuvottelun jatkuvat ensi viikolla. Hän kuvasi Yhdysvaltojen edustajan Robert Lightizerin kanssa käymiään keskusteluja “suoriksi.” Lightizer tapasi myös Japanin kauppaministerin Hiroshige Sekon, joka uskoo, että Japanilla on vielä aikaa saada poikkeus Yhdysvaltojen kaavailemiin tullimaksuihin.

“Kiinan teräksen polkumyynti närästää myös EU:ta - ‘ylituotanto on maailmankaupan syöpä’ “

Satakunnan Kansa: Kiinan teräksen polkumyynti närästää myös EU:ta(...), **julkaistu 10.3., luettu 11.3.** - kirjoittanut Annu Marjanen

- Kiinan teräksen ylituotannosta aiheutuvat ongelmat ovat kasvattaneet närää myös EU:ssa. Eriyisen ongelmallisena nähdään Kiinan teräksen myynti polkuhintaan. Se, miten ongelmaan tulisi reagoida, on kuitenkin aiheuttanut EU-maiden kesken erimielisyyttä. Monissa eteläisissä maissa, ja tietyssä määrin myös Saksassa ja Ranskassa on herännyt ajatuksia protektionismista, mikä kuitenkin huolettaa Suomen hallitusta, sillä Suomi on pienenä maana viennistä riippuvainen. EU on asettanut kiinalaisille tuotteille omia polkumyyntitullejaan, sekä pyrkinyt lisäämään eri maiden välistä neuvonpitoa, jolla voitaisiin ehkäistä Kiinan ja Yhdysvaltojen välisen konfliktin kärjistymistä. EU on korostanut, että Kiinaan kohdistuvissa vastatoimissa on noudatettava kansainvälisiä pelisääntöjä ja Maailman kauppajärjestön WTO:n linjauksia.

Viikko 5 - Yhteenveto

EU:n ja Yhdysvaltojen kauppasota

Kolmannen ja neljännen seurantaviikkoni aikana EU-aiheista uutisointia hallitsi kiistatta niin kotimaassa kuin muuallakin Yhdysvaltojen ja EU:n kiista tulleista, joita Yhdysvaltain presidentti Donald Trump on uhannut asettaa maahan tuotavalle teräkselle ja alumiinille. Trump perustelee tulleja USA:n oman tuotannon suojelulla, kun taas Euroopan komissio on tulkinnut ne protektionismiksi ja WTO:n sääntöjen vastaisiksi. Vastatoimena EU on ilmoittanut vähentävänsä terästuontia Yhdysvalloista 15 miljoonalla dollarilla, mikäli Trump toteuttaa uhkauksensa. Euroopan komission puheenjohtajan Jean-Claude Junckerin mukaan EU ei aio katsella vierestä tuhansien eurooppalaisten työpaikkojen vaarantumista ([The Independent: EU says it will impose trade countermeasures\(...\)](#), julkaistu 1.3., luettu 2.3.). Yhdysvallat on ilmoittanut vastaavansa EU:n vastatoimiin verottamalla Euroopasta tuotuja autoja. Huolimatta neuvotteluista Brysselissä, EU ja Yhdysvallat eivät ole päässeet sopuun tullimaksuista, ja kiista jatkuu yhä.

Brexit

Seurantaviikkojeni aikana brexit on esiintynyt pääosin kolmessa yhteydessä: Ison-Britannian EU-ero synnyttää noin 20 miljardin euron rahoitusreiän, jonka tukkiminen tulee olemaan ongelma, sillä ratkaisun tulisi löytyä ennen vuotta 2020. Tähän Euroopan komissio on esittänyt useita erilaisia ratkaisuja. Itse Britanniassa hallitus on pyrkinyt löytämään yhteistä säveltä brexitin kannattajien ja vastustajien välille. Ulkoministeri Johnson on kehottanut vastustajia tunnustamaan EU-eron hyödyt ([The Guardian: Boris Johnson urges remainers\(...\)](#), julkaistu 14.2., luettu 15.2.), ja pääministeri May piti 2.3. odotetun puheensa. Brexitissä on pitkään ollut kiistakysymyksenä tulliliitto ja Pohjois-Irlannin sekä Irlannin tasavallan raja. Britannian oppositiosta on ehdotettu tulliliiton solmimista EU:n kanssa eron jälkeen, ja Euroopan komissio on puolestaan ehdottanut rajaongelman ratkaisuksi Pohjois-Irlannin jäämistä tulliliittoon. Britannian hallitus on tyrmännyt molemmat ehdotukset, ja kysymykset Pohjois-Irlannin rajasta sekä tulliliitosta ovat yhä auki.

Suomi ja EU

Suomessa huomiota ovat herättäneet eniten brexististä aiheutuvat kustannukset ja niiden vaikutus Suomen maksuosuuteen; Euroopan komissio on vihjannut jäsenmaiden maksuosuuden nostamista 1,1 prosenttiin yhteenlasketusta kansantuotteesta, kun aiemmin luku on ollut yksi prosenttia. Suomen hallitus on ilmoittanut olevansa tähän valmis. Brexitiin liittyen keskustelua on käyty myös mahdollisesta ylimääräisestä EU-mandaatista. Sen saajiksi on ehdotettu sekä ahvenanmaalaisia että saamelaisia. Komissio julkaisi 7.3. maakohtaiset raportit EU-maiden, myös Suomen taloustilanteesta. Keskeiset huolenaiheet raportissa olivat Suomen alhainen työllisyysaste ja kotitalouksien velkaantuminen. Toisen seurantaviikkoni aikana ensimmäinen suomalainen, Marjut Santoni nimitettiin suuren EU-elimen - Euroopan investointipankin - pääsihteeriksi.

Puola ja Unkari

Unkarin ja Puolan välit Euroopan komissioon ovat jo pitkään olleet viileät, eikä vaikeuksilta ole välttytty viimeistenkään viikkojen aikana. Unkaria koskien esillä ovat olleet maan saamien EU-tukien käyttö - tukien epäillään valuvan pääministeri Viktor Orbánin lähipiiriin taskuihin. Samankaltaiset rahoitusepäilyt ovat kohdistuneet myös Puolaan, jonka kurinpitotoimista keskusteltiin kolmannen seurantaviikkoni aikana. Oikeuslaitoksen riippumattomuuden lisäksi Euroopan komissiota on

huolettanut myös Puolan sallimat hakkuut Białowieżan metsässä, joka on Unescon maailmanperintökohde.

Viiden seurantaviikkoni tuomaa hyötyä opintoihini ei voi liikaa korostaa, ottaen huomioon Euroopan unioniin ja sen rakenteeseen liittyvien asioiden monimutkaisuuden. Hyöty on ollut vastavuoroinen: seurantaviikot ovat auttaneet tämänhetkisen yhteiskuntaopin kurssin asioiden hahmottamista, ja toisinpäin. Suurimpana yllätyksenä voin pitää sitä, kuinka laaja-alainen vaikutus Euroopan unionilla ja sen eri toimielimillä on jokapäiväiseen elämään, vaikka tätä käsitystä on ilman jatkuvaa seurantaa vaikea saada. Seurantaviikot olivat myös varmistus ja todiste sille, että yhteiskunnallisesti painottuneiden oppiaineiden ymmärtäminen on vaikeaa, ellei jopa mahdotonta, ilman ajankohtaisten asioiden aktiivista seuraamista. Uutisten kokoaminen oli hyvä muistutus sille, että tiedot muuttuvat jatkuvasti varsinkin, kun kyse on jostakin niin monella tapaa vaikuttavasta aiheesta kuin EU:sta. Se on jotain, mitä aion varmasti pitää mielessä jatkossakin.

Käytetyt lähteet

YLE
Helsingin Sanomat
Turun Sanomat
Satakunnan Kansa
Kauppalehti
Kaleva
Uusi Suomi
Nya Åland
Göteborgs-Posten
The Guardian
BBC News
The Independent
The Herald
The Irish Times